

Universität Potsdam

חנה כספי קוסמן | אדמיאל קוסמן

המסע הרוחני של תאוס ברנארד: הלאמה המערבי הראשון שפרץ
דרך אל הבודהיזם הטיבטי

Hanna Caspi Kosman | Admiel Kosman

The Spiritual Journey of Theos Bernard

The First Western Yogi who opened the Gates to the
Tibetan Buddhism and was Ordained as a Lama

חנה כספי קוסמן | אדמאל קוסמן

המסע הרוחני של תאוס ברנארד: הלאמה המערבי הראשון שפרץ דרך
אל הבודהיזם הטיבטי

Hanna Caspi Kosman | Admiel Kosman

**The Spiritual Journey of Theos Bernard: The First Western Yogi who
opened the Gates to the Tibetan Buddhism and was Ordained as a Lama**

Universität Potsdam 2011

Dieses Werk ist unter einem Creative Commons Lizenzvertrag lizenziert:
Namensnennung - Keine kommerzielle Nutzung - Weitergabe unter gleichen Bedingungen
3.0 Deutschland

Um die Bedingungen der Lizenz einzusehen, folgen Sie bitte dem Hyperlink:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/de/>

Online veröffentlicht auf dem Publikationsserver der Universität Potsdam

URL <http://pub.ub.uni-potsdam.de/volltexte/2011/5319/>

URN <urn:nbn:de:kobv:517-opus-53192>

<http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:kobv:517-opus-53192>

המסע הרוחני של תאוס ברנארד: הלאמה המערבי הראשון שפרץ דרך אל הבודהיזם הטיבטי

חנה כספי קוסמן ואדמיהל קוסמן

The Spiritual Journey of Theos Bernard: The First Western Yogi that opened the Gates to the Tibetan Buddhism and was Ordained as a Lama

Hanna Caspi Kosman and Admiel Kosman

זמן רב לפני שהחלה הנהירה ההמונית של צעירים מערביים אחר תורות המזרח, עשה תאוס ברנארד, אמריקאי מאריזונה, מסע פרטי בחפושיו הרוחניים. ברנארד היה אחד המערביים הראשונים שפרץ דרך לתוך התרבות הטיבטית, וללא ספק היה המערבי הראשון שזכה לקבל את התואר לָאמה (התואר לאמה ניתן בטיבט רק למי שלמד ממורים גדולים והוסמך ללמד אחרים). ברנארד זכה גם לקבל תואר זה מידי של הלאמה הידוע טְרִי רימפוצ'ה, שנודע כאחד המלומדים המעמיקים בטיבט של ראשית המאה העשרים. בחייו הקצרים של תאוס ברנארד, אשר הסתיימו בטרם הגיעו לגיל 40 כשנעלם על גבול הודו-טיבט, הוא הספיק לפתוח צוהר ייחודי ומעמיק אל עולם היוגה, הטנטרה והבודהיזם הטיבטי. למרות זאת, גם כיום סיפורו המדהים ידוע רק למעטים.

תאוס ברנארד נולד ב- 1908 בעיר טומבסטון שבאריזונה, למשפחה יוצאת דופן במושגים של אותה תקופה. כמה מבני משפחתו התעניינו כבר אז בתורות המזרח הרחוק, ואף עמדו בקשרים מסוימים עם גורו שהתגורר בהודו. בהיותו בן עשרים, בתקופת לימודיו כסטודנט למשפטים, חלה ברנארד בדלקת פרקים קשה שכמעט הביאה למותו. אימו, שכבר באותן שנים פנתה לשיטות ריפוי אלטרנטיביות, התעקשה להוציאו מבית החולים בניגוד לדעת הרופאים. ברנארד החל בתהליך ממושך של החלמה, שבמהלכו התפנה לקריאה בספריה הגדולה שאספה אימו בנושאים הקשורים לפילוסופיה של דתות ולפילוסופיה של המזרח הרחוק.

אך מאחר שתהליך ההחלמה לא הסתיים בביתו, נשלח ברנארד לתקופת החלמה ממושכת במקום חבוי בהרי דראגון. שם בהיותו מנותק מכל, נתקל החולה הצעיר במשפט מספרו של אדמס בק, "סיפור הפילוסופיה", אשר שינה לפי דבריו את חייו מן הקצה אל הקצה. נאמר שם: "אנרגיה עצומה מצויה בגופו של כל אדם - אם הוא יודע כיצד להגיע אליה. זהו מדע היוגה".

ברנארד, שהיה בעברו ספורטאי מצטיין בכמה ענפי ספורט, הבין שבמצבו הגופני הנוכחי לא יוכל לחזור לבצע את הפעילויות בהן עסק קודם מחלתו, אך משפט זה נטע בו תקווה. הוא החל להאמין שדרך היוגה

היא הדרך היחידה שבה יוכל להמשיך לעסוק בפעילות גופנית. הוא החל להתאמן לבד בתרגילי יוגה, כולל טכניקות של נשימה, כשהכל נעשה בשלב זה מתוך התבוננות בתמונות ובהסברים שמצא בספרים שהיו לפניו. אולם בשלב מסוים של התרגול הוא הגיע למסקנה שבכדי להתפתח עליו למצוא מורה שידריך אותו ויאפשר את המשך התקדמותו. אך כיצד מוצאים מורה באותם הימים בארה"ב של ראשית המאה?

ברנארד חשב רבות על משפט אחר שחזר ועלה בספרים השונים שקרא: "כשיגיע הרגע המתאים – יופיע המורה". ואכן, יום אחד, ללא כל התראה, הופיע המורה הנכסף במקום ההחלמה שלו. ברנארד היה מופתע לחלוטין כמובן, אך מיד החל עמו בתרגול היוגה באופן אינטנסיבי. פגישות אלו כללו הדרכה בפילוסופיה של היוגה וארבעה תרגילים מרכזיים שלימדו המורה המסתורי.

ברנארד מציין בסיפור חייו שכמה אנשים במשפחתו חיו במשך כמה דורות בהודו. עובדה זאת יכולה אולי להסביר את בואו הפתאומי של המורה ההודי למקום ההחלמה הנסתר שלו. הוא מעולם לא שאל את מורהו לסיבת בואו ומאין שאב את הידע על קיומו ומחלתו. ההפתעה הגדולה גרמה לכך שברנארד החליט באותה תקופה לוותר לחלוטין על חיי העולם החיצוני, ולהתמסר באופן מוחלט לחיי יוגה. אך דווקא מורו הוא זה שדחף אותו בחזרה אל עולם המעשה, והדגיש בפניו את הצורך להשיג עצמאות כלכלית. ברנארד שינה לבסוף באמת את דעתו ופנה להמשיך לימודיו באקדמיה, אם כי הקפיד להמשיך כל העת בתרגול היוגה ובחיי צמחונות אדוקים. "אל לך להיות חסר סבלנות ביחס למטרות, אך מצד שני עליך לשמור על התלהבות, ועל מידת מאמץ, סבלנות והתמדה שהן המפתח לשחרור", כך לימדו מורה היוגה.

לפני שנפרד ממורהו ציין זה בפניו את מנהג טקס השבועה וההקדשה שעל התלמיד לעבור לפני שהתורה מועברת אליו; אך, הוסיף מכיוון שבמהלך מחלתו עלתה בו ההבנה שהאושר הוא עניין פנימי ובתרגול היוגה מצא הוא את הדרך לאושר זה - הרי שבמובן מסוים עבר ברנארד כבר את הטקס הקדוש. ברנארד מספר כי מורהו גם ביקשו שלא לשתף את סביבתו בדרך החיים שקיבל על עצמו, אלא רק לאחר שיהיה יציב ומבוסס באימון, משום ש"דממה היא עוצמה, ושיחה תפזר את האנרגיה".

ב- 1934 סיים ברנארד את לימודי המשפטים, ופנה ללימודי הדוקטורט באוניברסיטת קולומביה במחלקה לפילוסופיה. הדוקטורט שכתב יצא לאור כספר ב- 1943 בשם "דיווח על החוויה האישית בהתאה- יוגה". הספר היה באותו זמן יחיד במינו במערב כשתיאר בדרך מדעית את חוויותיו הרוחניות של היוגה.

הלימוד היוגה בהודו

בשנת 1936 גמלה בליבו של ברנארד ההחלטה לנסוע למזרח ולפגוש את התורה המזרחית פנים אל פנים במקום הולדתה. הוא נחת בכלכותה ושלח משם איגרת למורהו. לאחר מספר ימים הגיע הפטרון של מורהו (בהודו היה נהוג שמורה רוחני היה תחת חסותו של פטרון) והודיעו שמורהו נפטר ימים ספורים טרם הגיעו להודו. אותו פטרון אמר לו שהוא מוכן לעזור לו בחיפושיו אחר מורה אחר. ברנארד מציין בספרו: "ברגע קטן ומייד זה הבנתי מה עמוק הפער בין לימוד הפילוסופיה ובין ההווה עצמה, בתוך הטראגיות של מאורעות החיים".

לאחר כמה ימים פגש ברנארד את הגורו השני שלו, אשר היה מורה מתמחה בפילוסופיה טנטרית. הוא מתאר את מורהו כגבר בן שבעים ואחת, בעל חיוניות מדהימה וחשיבה בהירה ומקורית, שהסתפק בשעתיים שינה ביממה.

כבר במפגש הראשון ביניהם היתה לו הרגשה שבאיש הזה הוא ימצא תשובות רבות לחיפושיו. ברנארד עבר לחיות עם מורהו בג'ונגל, בהתבודדות מלאה, כשהם נתונים תחת משטר חמור של סדר יום קפדני. בתחילת האימון אמר לו מורהו, בכדי לאפשר לו ללמוד בראש ולב פתוחים עליו לשכוח כל מה שלמד קודם לכן. ברנארד החל לתרגל עם המורה ישיבה פשוטה. המטרה היתה ללמוד את אמנות השליטה על הגוף והתודעה בתנוחת הישיבה היוגית הרגילה, וקניית היכולת להבחין בכוח המעודן של הגוף ולשלוט בו. בתקופה זאת נחשפו בפני ברנארד העקרונות העמוקים של הפילוסופיה הטנטרית, שנלמדו בדרך של ציון חוויה מסוימת, אשר ליוותה אירועים מחיי היומיום - תוך כדי קישורם לעקרונות המשנה הטנטרית. ברנארד אמנם שאל - אך עליו היה גם לתת את התשובה.

בשלב מתקדם יותר של חקירתו נודע לברנארד שבטיבט נשמרו טקסטים עתיקים וידע איזוטרי שבהודו כבר לא היה ניתן למצואם, וגמלה בליבו ההחלטה לנסוע לטיבט. במיוחד גברה סקרנותו כששמע בהודו על טקסט יוגי המכיל 64 טנטרות המצוי רק בטיבט.

קודם לנסיעה זו היה על ברנארד לקבל את תואר המוסמך לפילוסופיה הטנטרית. הספרות הטנטרית נכתבה בדרך כתיבה סימבולית, ורק מי שעבר את הטקס המקודש הטיבטי יכול היה לקבל מידי הלאמה את המפתח לפענוח הטקסטים הסודיים הללו.

ברנארד ידע היטב שהסיכוי להיכנס לטיבט עבור איש מערבי (באותם ימים) היה קלוש מאד. על האדם המערבי החפץ בכך להיות מחפש רוחני אמיתי ולא תייר המעוניין בהרפתקאות. היה עליו לעבור את טקס ההקדשה הרשמי למוסמך טנטרי, להיות בעל יכולת סיבולת גבוהה, אמיץ ונחוש בדעתו. מורהו של ברנארד השתכנע שברנארד יכול לעמוד בכל הקריטריונים הללו, ולכן הפגיש אותו עם סוואמיג'י, המורה הרוחני השלישי שלו, בכדי שיסמך אותו לכך. טקס ההקדשה המסורתי נערך על גדת הגנגס ומטרתו

היתה לעורר את הזרימה האנרגטית בתוכו, ולשחרר את התודעה מדעות קדומות. ברנארד כותב כי עם סיום הטקס חש אושר מתפשט בגופו - וכל ספקותיו בנוגע ל"דרך" נעלמו.

אך טרם נסיעתו לטיבט רצה ברנארד לבחון באמצעות קשר עם אנשים את האמת שנתגלתה לו. הוא החליט לנדוד בהודו, כשארץ מורכבת זו היתה עבורו מעין "מעבדה חיה". ברנארד התוודע במסעו לנשמתה של הודו: לריטואלים על גדות הגנגס, במקדשים ובבתים פרטים; למגוון של אמונות ודעות, וליכולת הכלה עמוקה של האחר. במיוחד התרשם ממפגש עם הרפואה האריווודית ודרך הכנת התרופות. הוא מזכיר גם את האמונות המיוחדת של הכנת הכספית, שהיוגי שותה במהלך האימון. בנדודיו גם נפגש עם סרימת קוואליאנאנדה מי שהקים את בית החולים המפורסם בלונאבלה הקיים עד היום, וטיפל באנשים באמצעות אימוני היוגה.

במסע זה עבר ברנארד את הודו וסרי-לנקה לאורכן ולרוחבן, ואגב כך גם עסק בחיפושים אחר אדם קדוש בשם פראהמטא סאשיטאנדה יוגיסואראר, שלפי השמועה תרגל שנים רבות טכניקות נשימה שונות. ברנארד מתאר אותו לפי השמועה כגבר בשנות ה-60 לחייו וכאיש מלא חיוניות, בעל שיער לבן ארוך ועיניים בורקות שהקרינו נקיון פנימי, בריאות וחוכמת החיים. יוגי שהקדיש את חייו לעזרה לאחרים. ואכן כאשר מצא אותו ברנארד לבסוף, הוא למד ממנו טכניקה מיוחדת של נשימה שהוא האמין שהיא המפתח ליוגה ולצמיחתו הרוחנית. כשנפרד ממנו אמר לו המורה: "One must strive to be in the world but not of it". ("על האדם לשאוף לחיות בתוך העולם אך להימנע מלהיות חלק ממנו").

הגורו האחרון של ברנארד במסגרת מסעו הראשון בהודו כונה מהרישי. הוא היה תלמידו של הגורו הראשון של ברנארד שהופיע בבית ההחלמה שלו באריזונה. מהרישי ציפה לבואו של ברנארד משום שקיבל הוראה כי עליו להמשיך את ההדרכה שנפסקה ממורוהו הקודם. ברנארד מציין שכתלמיד לא יכול להתקבל אצל מורה אלא לאחר שנבחן. המורה חייב היה לדעת מהו המקום הרוחני שמצוי בו התלמיד כדי להתאים עצמו אליו. עם מהרישי שהה ברנארד שוב תקופה של שלושה חודשים במעמקי הג'ונגל תחת הדרכה מדוקדקת. מטרת ההתבודדות היתה להעלות את זמן השהייה בעמידת-הראש, וכן הצטרפו לכך תרגילי נשימה, בד-בבד עם הפחתה בכמות המזון עד כדי תזונה נוזלית בלבד, והפחתה בשעות השינה עד לכארבע שעות ביום. בסיום שהייה שנייה זו בג'ונגל ברנארד עבר טקס התקדשות נוסף, שמטרתו היתה לעורר את הקונדליני. התחושה האקסטטית שהוא חווה במהלך הארוע מתוארת אצלו כך: "לעולם לא אדע אם הייתי מצוי במצב רגיל, או בהכרה גבוהה. היתה לי הרגשה של מפגש אמיתי בעוצמה האלוהית, ומרגע זה לא ידעתי האם אני הוא זה שמדריך כח זה, או שהחוויה היא זו שלוקחת אותי אליה. ההתקדשות העניקה לי את ההבנה שהכל אחד, שאין הפרדה בין גוף לרוח."

בנקודה זו של חייו היה ברנארד מוכן לרגע הגדול, והחל בהכנות לנסיעה לטיבט. הוא כוון על ידי מורהו להמשיך את דרכו עד לנקודה מסוימת בגבול הודו-טיבט, ושם היה עליו לחכות עד שיקבל הוראות להמשך דרכו.

המסע לטיבט

השנה שבה החליט ברנארד להיכנס לטיבט היתה 1937, ארבע שנים לאחר מותו של הדלאי-לאמה השלושה עשר, ועדיין לא נמצא אז אותו ילד שהחליפו לאחר מכן (מדובר במחליפו הנוכחי, הדלאי-לאמה הארבע-עשר) - ואף רווחה אז בקרב הטיבטים האמונה שהדלאי-לאמה השלושה-עשר יהיה האחרון. טיבט של ראשית המאה העשרים נלחמה לשמור על עצמאותה. הופעלו עליה לחצים מצד האימפריה הבריטית, רוסיה וסין. כתוצאה מחששות אלה נאלצה הממשלה הטיבטית לשמור באופן קפדני על גבולותיה, כך שרק מערביים בודדים הצליחו להיכנס באותן שנים לטיבט. מעניין לציין כי ברנארד כותב, שכבר אז, באותן שנים, הוא חש באופן אינטואיטיבי שאסון עתיד להתרחש בטיבט, ושטיבט תאבד את מקומה המיוחד במשפחת העמים.

מכל מקום, הקדשתו של ברנארד למוסמך בידע הטנטרי פתחה בפניו דלתות רבות, וביניהן זו של המארג'ה של ארץ הסיקים, שאף העניק לו טקסטים קדושים של ספרות טיבטית. בתקופה קצרה זו של ציפייה לאישור כניסה לטיבט למד ברנארד להכיר טקסטים קדושים אלה, ואף צבר ידע מסוים בשפה הטיבטית. כן רכש אז ברנארד ידע בפסיכולוגיה הבודהיסטית (סוג השאלות שמעסיק מתודה זו הוא למשל: מה אורכה של מחשבה, כמה פעמים מחשבה צריכה לחזור על עצמה כדי ליצור זכרון, כמה מחשבות יכול התת-מודע לאחסן, מהמשך הזמן שבו הן הופכות לבעלות השפעה, מהי התזונה והתרגול הגופני הנכונים שילוו תהליך של אימון רוחני זה, וכיוצא בזה).

בעת שהותו במחוז הסיקים גם השתלם ברנארד בטכניקת ה"טומו" – טכניקה העוסקת בהפקת אנרגיה מהגוף באופן כזה שלבסוף כמעט שאין למתרגל צורך בבגדים כאמצעי חימום אפילו בקור העז של הרי ההימלאיה. ממחוז הסיקים המשיך ברנארד אל תוך טיבט, בדרכו לכיוון העיר להסה, והוא מתאר מסע שכלל מפגשים עם מנזרים יפהיים שבתוכם הוצגו אוצרות אומנות עתיקים ביותר.

להפתעתו הגדולה התקבל ברנארד בכל מקום שאליו הגיע בכבוד רב, ונערכו עבורו סעודות קבלת-פנים שלוו בהופעות מחול מרשימות. הוא מספר שהטיבטים איפשרו לו גישה לטקסים הנסתרים ביותר של המנזרים וגישה חופשית למקורות שלהם. עדות מיוחדת זו "מיד ראשונה" מאפשרת לנו הכרות-מה, עם מצבה של טיבט לפני הכיבוש הסיני.

בביקוריו במנזרי טיבט חיפש ברנארד מורה שיסכים להדריכו לקראת טקס ההתקדשות ללאמה שהוא כה רצה בו. התשובה הקבועה שקיבל בכל מקום שפנה אליו היתה: "ברגע שתהיה מוכן לכך – התשובה תגיע מאליה".

במפגש הראשון שלו במנזר קרגיופה קיבל ברנארד הסבר בהיר מהלאמה הראשי של המנזר על התורה הטאנטרית האותנטית. שם גם למד תיאוס על שיטות ההוראה של מורים רוחניים כטילופה, נארופה, מארפה, מילא וטארפה; ובאותה עת גם סיים לתרגם ביוגרפיה על הדמות האגדתית של גורו רימפוצ'ה, ששמו בסנסקריט היה פאדמאסמבהווא, גדול חכמי הטנטרה בהודו בתקופה העתיקה, שלפי המסורת הביא את הטנטרה לטיבט. פאדמאסמבהווא נחשב לאבי הבודהיזם הטיבטי.

ברנארד מספר כי היום שבו הגיע למנזר בגיאנצ'ה היה יום מיוחד בלוח השנה הטיבטי: היום שבו לפי המסורת בודהה הגיע לנירוונה. עקב כך כיבדו אותו הטיבטים בקבלת פנים נעלה. הודלקו עבורו אלף נרות חמאה, וכל נזירי המנזר התפללו לאושרו. ברנארד אף זכה להתארח תקופה מסוימת בביתו של שר בממשלה הטיבטית, טסארונג שאפה. על מידת הכנסת האורחים של הטיבטים כותב ברנארד: "מצאתי את הטיבטים כאנשים הנדיבים ביותר עלי אדמות. מעולם קודם לכן לא היה לי מספר כה רב של חברויות עם זרים".

במסעו נתקל ברנארד, לפי סיפורו, באנשים בעלי יכולת רוחנית גבוהה במיוחד. הוא מספר על לאמות, שביכולתם היה לקרוא בצורה מדויקת מחשבות נסתרות, ויכלו להכיר את דרגתו הרוחנית של אדם, אף אם לא היה בקרבתם.

בכניסה ללהסה התגלה לפניו המנזר הגדול ביותר שהוקם אי פעם, אשר היה גם האוניברסיטה של דרפונג, בה חיו באותה עת כעשרת אלפים נזירים. היה זה מתחם ענק של מנזר לבן, ממוקם על פני משטח כהה, וגובהו כששה-עשר אלף רגל. המנזר הכיל בתוכו אינספור כוכי מדיטציה. ברנארד מתאר את המבנה כמקרינ "אור של קדושה" שעין המצלמה לא יכולה היתה לקלוט.

הלאמות שפגש בלהסה ראו בברנארד גלגול של אחד מהקדושים הטיבטים. האמונה הטיבטית היא שעל אדם לעיתים לחוות הרבה מציאויות טרם היותו מוכן להקדשה הסופית. לדעתם היה עליו להיוולד במערב בכדי ללמוד את מנהגי המערב, אך בסופו של דבר עליו היה לחזור משם לטיבט. אותו יעוד של "נפש עתיקה" הוביל וכיוון אותו לדעתם, בחזרה לשורשיו בטיבט בחיפושיו אחר סופה של הדרך – למצב של עירות ההכרה. הראייה לכך, לדעתם, היתה המהירות שבה למד ברנארד את הריטואלים והטקסטים המקודשים, והבקיאות המלאה שהוכיח בהם.

שבוע ימים לפני הקדשתו בילה ברנארד במנזר הגדול שבלהסה במדיטציה, בתא קטן, כמעט ללא שינה, בעודו מקבל מדי פעם "הדרכה אילמת" מהלאמה טרי רינפוצ'ה. רק לברנארד היתה זכות להכנס לתא

ההתבודדות של מורהו, והוא מתאר ויבראציות מיוחדות מאד שחש בהיותו בחדר. מילה לא הוחלפה ביניהם באותן פגישות, רק עפעוף מבטים אשר ביטא הבנה אינטואיטיבית. ברנארד כותב: "האור שבחדר היה יותר מאיר, יותר צח, יותר אקטיבי, ממה שאי-פעם חוויתי".

לבסוף החלו ההכנות להגיגה הגדולה של טקס ההקדשה. עם שחר החל ברנארד במדיטציה, לאחר מכן הוא הולבש בגלימת משי בצבע הזהב, הסמל המלכותי, ואבנט היה חגור על מותניו. אז החלו פעימות רתמיות של תופים וקול שירת אלף הלאמות המסמנות את התחלת הטקס, בעוד הכל נאספים אל החצר המקדש שבלהסה. הוא מספר " הם נראו מרוגשים יותר ממני מארוע הסטורי זה. מעולם קודם לכן לא התקבל אצלם זר, אמריקאי, שעומד לקבל את הברכה המקודשת ולהתקבל כאחד מהם". בתום הטקס, שבו הוא הוסמך על-ידי טרי-רימפוש, שהיה בדרגת הלאמה הגבוה ביותר בטיבט, הפך תיאוס ברנארד ללאמה המערבי הראשון.

תעלומת סיום חייו

ברנארד ביקש להישאר בטיבט לאחר ההקדשה, אך דבריו האחרונים של המהרישי טרם צאתו לטיבט ליוו אותו באותה שעה: "חזור לעולמך ועזור לאחרים להכיר בידע שלך". בנסיעתו הראשונה שהה ברנארד בסך הכל במזרח תשעה-עשר חודשים, שמתוכם בילה רק ארבעה חודשים בטיבט עצמה.

תיאוס ברנארד שב לארה"ב בשנת 1938 והביא עמו מטיבט אוסף של 338 ספרי קודש טיבטיים וביניהם ספרים העוסקים במסתרי ההוראה הרוחנית הטיבטית. חלק מהספרים נרכשו לאחר מכן על-ידי אוניברסיטת ייל, וחלקם היוו בסיס לאוסף הספרים הטיבטי שבאוניברסיטת ברקלי. בנוסף לכך הביא עמו ברנארד תצלומים וסרטים נדירים המשקפים את הנוף הגיאוגרפי, התרבותי והאנושי של טיבט. בשנים שלאחר מכן הוא ייסד מוסד לחקר התרבות הטיבטית, ובמסגרת זו כתב שני ספרים המתעדים את מסעו לטיבט. הוא חיבר גם את המילון הראשון לדקדוק השפה הטיבטית, וכן כתב ספר חשוב על הפילוסופיה ההינדית שראה אור ב-1947. מאוחר יותר קנה ברנארד בקליפורניה יחד עם אשתו השניה חלקת אדמה שהוענק לה השם: "טיבטלנד" (שהפכה לאחר מכן למוזיאון בשם "ארץ הלוטוס"), שבו שוכן אוסף הספרים והטקסטים שנותר עימו.

סופו העגום של תאוס ברנארד לוטה בערפל. ברנארד חזר להודו ב-1947 יחד עם אשתו הטרייה השלישית, בחיפושיו אחר טקסט נדיר מסויים. בכוונתו היה להגיע למנזר קי שבמערב טיבט, אך הוא הגיע להרי ספיטי שליד לאדאק, באזור פונג'ב, מלווה בנער ובמדריך מוסלמי, בעוד אשתו מחכה לו בכלכותה. מאז נעלמו לגמרי עקבותיו - והוא בסך הכל בן שלושים ותשע.

סופו התמוה של סיפור חייו של תאוס ברנארד נותר אפוף סימני שאלה. משערים, מכל מקום, שברנארד נרצה כששהה באיזור שבו ניטשו מאבקים מזוינים בין מוסלמים להינדים. כל שנודע לאחר מכן הוא שההינדים רצחו את כל אנשי הכפר שממנו יצא המדריך המוסלמי שהיה איתו, אך גופתו של ברנארד לא נמצאה מעולם.

ברנארד היה חלוץ לדור שלם של מורים וחוקרים שגילו לאחר מכן את היוגה והביאוה למערב. בכל מהלכי חייו המפותלים הוא חש שכל פעולותיו הינן תוצאה של הגשמה של חוק 'קרמה' מסוים. היתה לו תחושה חזקה כי עליו למלא את צו גורלו. הוא לא יכול היה לדעת, כשמת בהודו בגיל כה צעיר, עד כמה גדולה היתה תרומתו לדורות העתידיים, כשסייע בידם ללכת בדרך שהוא היה הראשון שסלל, אל תורותיה העתיקות של טיבט – תרבות רוחנית שהיתה באותו זמן בגדר סוד ותעלומה בעבור העולם המערבי.

גירסה ראשונית של מאמר זה נדפסה ב"חיים אחרים" נובמבר 2005, ותודה לאילי בר על הערותיו שסייעו לשיפור המאמר.

מאמר זה מבוסס על ספריו הביוגרפיים של תיאוס ברנארד ועל מחקריו בתחום היוגה והפילוסופיה ההודית:

Penthouse of the Gods – A Pilgrimage into the Eart of Tibet and the Sacred City of Lhasa by Theos Bernard, Charles Scribner's sons, New York 1940.

Heaven Lies Within Us, by Theos Bernard, Rider and Company, 1940.

Hatha Yoga – The Report of a Personal Expeience, by Theos Bernard, Colombia University Press, New York, 1944.

Hindu Philosophy by Theos Bernard, Greenwood Press, New York 1968.